Porto opłacono ryczałtem

Ч. 30 (465). Неділя, дня 22. липня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки $2\frac{1}{2}$ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ЗАМОРСЬКА ПОМІЧ.

Дуже тяжкі часи переживає наше село. Воно нині так придушене всякими лихами, що попадає просто в роспуку. Одним з тих лих — це брак кредиту.

Перед війною легко приходилось нашому селянинови позичити гроша, чи то на розбудову господарства, чи то на закупно землі. Вистарчило мати чисту табулу ґрунтову. Нині селянинови затягнути довготермінову позичку — є просто неможливостю. Наші кредитові інституції через повоєнне обезціненнє гроша (девалюацію) стратили всі свої фонди і ледви животіють, обертаючи виключно невеличкими сумами щадничих вкладок. Громадянство через війну зубожіло тай щадити не має з чого. А тут село потребує на ґвалт довготермінового кредиту — особливо на закупно землі. І от селяни надармо облягають наші кредитові інституції — їх просьби о кредит не можуть бути сповнені, бо каси стоять пусткою. Гроша нема. Які були фонди — розпозичені дрібними квотами. Допливу готівки нема.

За австрійських часів наші кредитові інституції побіч високих сум з щадничих вкладок покористувались досить великим кредитом Краєвого Банку і Австро-угорського Банку. Нині ті чинники, які в р. 1918. переняли владу в тих передвоєнних банках, замкнули зовсім кредит для українських інституцій. А коли яка наша інституція старається в них о кредит, даючи як підклад вільну від довгів гіпотеку, то ті ворожі нам чинники впрост собі кплять. От оден приклад з багатьох: Найповажніща перемиська інституція фінансова недавно внесла просьбу о кредит кільканайцять тисячів зл. до одного банку з напів державним характером, оферуючи як підклад гіпотеку величавої камениці вартости около 30.000 долярів. Банк полагодив просьбу так, що признав кредит тій інституції в квоті 1500 зл.! На ці кпини була приневолена наша інституція відповісти також кпинами. А саме дякуючи за такий „кредит“, заявила, що ще є в можности уділити тому банкови кредиту в подвійній висоті, як оферований банком кредит для неї.

Цей приклад яскраво ілюструє ситуацію, в якій опинились наші фінансові інституції і взагалі наше економічне життя. Душимось, будучи залежними від кредиту ворожих нам установ, які бажають згнобити нас економічно.

Виходу з цеї тяжкої ситуації мусимо шукати — а саме, щоб зробитись бодай в части економічно незалежними — бодай на кредитовій ділянці. Тут є лишень один вихід — заморська поміч.

Коли наші заморські брати в Зєдинених Державах Америки і в Канаді зрозуміють наше траґічне положеннє, то не тільки допоможуть нам стати на ноги і унезалежнитися на економічному полі, але й самі будуть з цего тягнути зиски. Тому справу відразу треба увільнити від всякого сентиментального балаґану і поставити її на ґрунт чистого інтересу — бізнесу.

Найкраще хіба буде, коли це викажемо на прикладі: Всі наші народні інституції в Перемишлі мають понад 300.000 долярів майна в монументальних будівлях. Табуля їх чиста — довгу не мають. Таке саме, що в Перемишлі, є також по инших наших більших містах. З другої сторони — наша американська і канадійська еміґрація має високі суми готівки в тамошних банках, що процентуються дуже низько, себто $3-3\frac{1}{2}\%$ річно. І от тут зачинається „бізнес“ і для нас і для нашої американської та канадійської еміґрації.

Коли наші булівлі перемиські представляють вартість понад 300.000 долярів (що може бути провірене фаховими експертами!) то на них можна сміло затягнути позичку в половині їхньої вартости. А для нас позичка около 150.000 долярів станеться великим добродійством. Вона дасть нам змогу кинути в повіт бодай півтора міліона злотих на закупно землі. А що у нас кредит дорогий, то капітал наших заморських братів мігби процентуватись тут на $5\frac{1}{2}-6\%$ річно — значить о $2\frac{1}{2}-3\%$ більше як в американських і канадійських банках.

Капітал буде дуже добре забезпечений — отже боятись нема найменшої причини. Зрештою Америка позичила Польщі недавно 60 міліонів долярів, а крім цеї позички Америка і Анґлія льокує сотки міліонів у всяких підприємствах на терені польської держави. Коли вони не бояться, то чого-ж має боятися українська заморська еміґрація?

Ходилоби тут тільки о те, щоб наша еміґрація обдумали способи здійснення цего пляну. І це вже її річ, яка американська канадійська інституція фінансова має перевести цю фінансову операцію.

Справа це першорядного значіння для нашого економічного життя, яке одержавши кілька або кільканайцять міліонів заморського кредиту, дістане потрібний розгін до незалежного розвою.

Українська преса в Зєдинених Державах Америки і в Канаді повинна цю справу піддати основній, річевій дискусії.

Нехай тамошні патріоти висловлять отверто свою думку в тій справі, нехай рівночасно подадуть проєкти переведення цего проєкту в діло. Нехай наша заморська преса ясно представить справу своїм читачам, що це не є ніяка жебранина старого краю, але фінансова операція, подібна до цеї, яку Америка перевела з польською державою. Ясне як сонце, що в тій справі віритель т. є. наші заморські брати мають право ужити всіх середників, щоб забезпечити свій капітал, т. є. своїми експертами оцінити гіпотечний підклад і евентуально установити контролю. Могла Польща приняти контрольора з Америки, можемо і ми піддатися контролі наших заморських братів.

Дяківська болячка

Ми вже писали про те, що побіч духовенства і учительства, наші дяки повинні відгравати важку ролю в освітно-економічній орґанізації села. Праця в читальні, в аматорськім гуртку, орґанізованнє хорів, поширюваннє кооперативної ідеї — все те вдячна праця для дяка, бо підносить і повагу дяківського стану і дає йому можність забезпечитись матеріяльно. Є в нас дяки, які є провідниками сіл саме через працю свою в місцевих установах. Та це одиниці. Але за те маємо дяків, які хотяй є забезпечені матеріяльно, не проявляють ніякої діяльности в селі і поза службою церковною нічим не інтересуються. Такі дяки обнижують повагу дяківського стану і шкодять йому в стремлінню до поліпшення матеріяльного. Та таких матеріяльно забезпечених дяків також не багато.

Загал дяків дуже бідний і що-року пригадує громадянству свою нужду на своїх зїздах. Такий зїзд відбудеться і в Перемишлі д. 19. липня. Безперечно і на цім зїзді піднесуть дяки свої жалі, ухвалять вислати депутацію і розїдуться з нічим. Щоби дяківську справу звести на инші тори, уважаємо відповідним з нагоди цего зїзду висловити свою думку.

На чолі дяківської орґанізації, яка має боротись за кращу матеріяльну долю дяківську, повинні стати такі дяки, що своєю громадянською працею, орґанізаційним хистом займають передове місце між дяками. Бо лишень такі люди потрафлять перевести орґанізацію. З дяківською орґанізацією так довго ніхто не буде числитись, як довго вона не докаже, що дійсно є карною орґанізацією, відданою всеціло свому народови і церкві.

Дискусія повинна вестися не так, щоб виводити свої жалі і нарікання. Біду дяківську знають всі — тай нарікання їх так вже буденні, що ніхто на них уваги не звертає. За те хай дяки розкажуть, що вони є в силі зробити для села на освітно-економічнім полі, хай подадуть приклади такої праці та розвинуть дискусію, як треба громадянською працею піднести повагу дяківського стану в очах народу. От возьмім хотьби найновіщу справу культури шовківництва серед нашого народу, яку порушив п. проф. Филипчак зі Самбора — не говорячи вже про инші справи як сільську торговлю, молочарство і тд.

Така дискусія піднесе авторітет зборів в очах громадянства і збудить симпатію до дяківської справи. Громадянство скаже тоді: Дяки дають нам те а те, за це належиться їм таке а таке забезпеченнє матеріяльне.

Далі треба обговорити докладно справу дяківського шкільництва. Дяківська школа має давати селови дійсно вишколених дяків не лише в церковнім співі, але і підготовлених до громадянської праці. В теперішних школах цего нема. Виходять з них в більшости люди, які поваги дяківському станови зовсім не приносять.

Жалоби мусять бути провірені. Як-що дяка позбавлено посади за те, що він в громаді поводився деморалізуючо — то з таким паном нема що виїздити. В кождім стані мусить бути дисципліна. Що він представляє себе мучеником — це инша справа. Є суспензія для священика — мусить бути і для дяка, хотьби він мав і сталу посаду. Але орґанізація дяківська має обовязок цю справу докладно провірити в порозумінню зі священиком. За те треба піднести дійсні кривди. От в останнім числі була в нас допись з Ярославщини про дяка в Жапалові. Тут мабуть заходить випадок яркого надужиття. За цим промовляє поважна особа автора цего допису. Або знову инший випадок: Ученики одної дяківської школи перед кількома тижнями явились в нашій Редакції, що до їх бурсацької кімнати вбіг пізно в ночі один з настоятелів і побив їх до крови. Годі нам вірити хлопцям — тому ми їх відіслали до орґанізації, щоб вона занялась тою справою і в імени покривджених інтервеніювала там, де треба.

Дяківська справа вичікує своєї розвязки. Не може вона бути розвязана революційними методами, як це часть дяків намагалась робити. Тут треба поступати дуже тактовно в переконанню, що бориться слушну справу. При тім всім противникам поліпшення дяківської справи треба протиставити солідну громадянську працю дяків. Як так буде поведена справа, можуть були дяки певні, що громадянство їх боротьбу о матеріяльне забезпечення стріне з симпатією і уділить їм потрібної помочі.

У. Н. Р. в лабетах французько-жидівської масонерії.

(Від нашого кореспондента з Праги).

(Докінчення).

Та швидко наблизилась остаточна катастрофа У. Н. Р. на полях придніпрянського Поділля. Держатель „мандату“ на У.Н.Р. на очах всього світа кинув на розпутті свого молодшого „брата“ й урочисто підніс йому в Ризі трактат на „повне самовизначення“ У.Н.Р. аж „до відділення“.

І це не вгамувало ні С. Петлюри ні його хлопців та не вивело їх на свіже повітрє із того загіпнотизованого стану, в якім їх увесь час тримала ота „всесвітня, могутня орґанізація“, до якої вони й досі усердно молились.

Починаючи в Тарнова серед т. зв. центру У.Н.Р., що там осівся був та інтензивно займався фабрикацією ріжних душеспасительних „законів“ для України — вже голосно горилось, що звізда Симонова ще ясніше засвітилась. Тепер, кавали, він має близькі безпосередні зносини з Парижем і там все „дуже добре стоїть“, що рижський трактат — се тільки засліплювання очей большевикам та що тепер як раз виковується така коаліція, проти большевиків, де У.Н.Р. займе найважніще місце. Ще багато такого мололось і перемелювалось у „найвищих сферах“ У. Н. Р.

А тимчасом минали роки. Табори інтернованих армії У. Н. Р. почали порожніти; одні вмирали од голоду та хвороб; другі тікали до країни, де їм давали більш братній притулок і можливість існування; треті — наймались до найближчого „союзника“ на всяку роботу, а инші — наймались до головного „союзника“ білими рабами — на всі ті найтяжчі роботи, що їх тепер уникає розбещений ґешефтмахерством нащадок „великої французької революції“.

„Сфери“ уенерівські немовби цілком зникли. Про них і люди перестали говорити. А в Празі, куди перекочувала на кращий хліб „сметанка“ із уенерівського „центру“, навіть пошепки вже перестали були мріяти про „відродження У.Н.Р.“ Але трохи згодом, зовсім несподівано, серед пражської еміґрації зашуміла звістка: „Петлюра — в Парижі! Вибрався туди і вже до Польщі не повернеться!..“

І серед української еміґрації в Чехословаччині почали повзти одна за другою самі фантастичні чутки. Уенерівські „дипльомати“, що передтим вміли вже гарненько влаштуватись тут ріжними викладачами високих наук в еміґрантських школах та досі тримали себе „тихше води й нижче трави“, — зразу набрались колишнього „гонору“ та один за другим спочатку тихенько, а потім вже бундючно розпочали мандрівки з Праги до Парижа. Почались навввипередки формування ріжних союзів, спілок, клюбів і всіляких товариств еміґрантських (із членами й без членів), що „стоять на плятформі У. Н. Р.“ Хто не належав до цих „орґанізацій“ — вважався і не патріотом і навіть не Українцем. І знову почали вони годуватись та й другим підносити тую справу, що тепер Симон уже „в самім центрі“, що тепер до нього „там“ дуже уважно прислухаються та що незабаром „буде д і л о“.

І справді діло це скоро сталось.

Еміґрантська Прага одержала громову звістку, що С. Петлюру на вулицях Парижу забив французький громадянин Шварцбарт. Це сталоеь в „самім центрі“, під охороною „наймогутніщої орґанізації світа“, де Симон Василієвич мав бути „своєю“ людиною.

Не будемо говорити про те обурення, з яким зустріли цю сумну звістку всі — і друзі й недруги небіжчика серед еміґрантського табору — це всім відомо. Та всі сподівалися, що ота „всесвітня й могутня“, яка заманює до своїх лабет спокусливими гаслами: „братерство, рівність і свобода“ — бодай вплине на публичну опінію тієї країни, аби злочинець Шварцбарт був найсуворіще покараний за такий розбишацький вчинок. Та де там!...

Через рік тяганини з отим слідством про око людське й публична опінія й державний трибунал „прекрасної“ Франції злочинця виправдали... Значить, в їхніх очах С. Петлюра — їхній вірний друг і „брат“ — фактично був не людиною, а якоюсь непотрібною та шкідливою звіриною, яку можна й необхідно забити серед білого дня навіть на вулицях їхньої столиці?!.

Цікаво булоб зясувати, чи не стався цей морд коло того головного „храму“ — капища „всесвітньої й могутньої“, до якого небіжчик так усердно молився ще в далеких степів України?...

* * *

— Згадуючи про цю сумну й іще свіжу драму на тлі української еміґрантської дійсности не можна оминути найновіщих її відгуків.

Т-во з обмеж. порукою, що й досі залишило вивіску „У.Н.Р.“ — „клейноди“ загинувшого свого отамана передало, як відомо, п. Андрієви Лівицькому; але не на схованку — ні, кажуть, — як „атрібути власти“. Як ції „атрібути власти“ перебирав новий „головний отаман“ — нам не відомо. Одне тільки знаємо, що він увесь час сидів і досі сидить у Варшаві й на вулиці „сокзної“ столиці не показується ані в день, ані в ночи; та що йому при передачі тих „клейнодів“ навіть глиною голову не намастили, як це вимагається звичаями старої Запорожської Січи. Та і „влада“ та нового „головного отамана“ аж до останніх днів не виявлялась.

І щойно в травні примандрував до Праги таборовий „воєнмін“ У.Н.Р. ґен. В. Сальський. Приїзд його сюди очевидно був пристосований до жалібного дня другої річниці наглої смерти бл. п. С. Петлюри.

Ґен. В. Сальський мабуть перебрав обовязки політичного комівояжера від нового „головн. отамана“. До його приїзду все було спокійно серед тутешнього україн. еміґрантського люду, що досі займався інтелектуальною або фізичною працею. Та в це більш-менше спокійне, розплянованне еміґрантське життя тут комівояжери од „головного отамана“ знову кинули стару, обгризену костомаху...

Знову займаються дурисвітством.

Почали ширити чутки, що вже „настав їхній час“. Що незабаром У.Н.Р. виступить на арену як чинник міжнародного значіння, що вже сформувався новий „кабінет міністрів УНР.“, де межи иншими значиться й призвіще того уенерівського богослова в Празі, який прислужується тутешньому польському консуляту та не перепускає на заробітки до Польщі тих бідолашних українців, що не належать до уенерівської секти, хочаб вони були найлояльнішими до держави польської. Та це ще булоб на пів-біди. Але уенерівський „воєнмін“ і досі не навчився заховувати своєї „воєнної тайни“ що її уміє тримати навіть добрий салдат. На всіх перехрестях пражських вулиць гулящі українські еміґранти жваво росповідають, що У. Н. Р. формує воєнні відділи з україн. еміґрації (зазначається точно й якої сили ці відділи мають бути), що інструкторами в цих відділах „військ У.Н.Р.“ будуть тепер уже самі **французькі офіцери**; що, мовляв, „брати“-французи тепер вже остаточно рішили покінчити з тією осоружною „єдиною—неділимою“; що новий „головний отаман“ найбільшою популярностю користується серед вірних „союзників“ У. Н. Р. і що... навіть Анґлія пристала до Союзу з У.Н.Р.

О. БУДИМИР.

Православіє на Покуттю.

Справді вже крайний час, щоб на цю немаловажну справу звернути увагу нашого громадянства та подумати, чимби цю грозу зупинити. Перед війною за виїмком переходу громади Гниличок, про православя не було чутки. Правда, що австрійський уряд боявся православія, зважаючи його сінонімом руссофільства, але уряд австрійський не протиставився протестантизмові, а про нього теж у нас не було чутки. В нашій гр. кат. Церкві був спокій. Аж ось по війні розпочався рух. Зразу еванґелицький опісля православний.

Яка тому причина?

Перед війною панував у нас здебільша індеферентизм (байдужність) релігійний. По війні сталось інакше. Воєнне страхіття навернуло людий до церкви Люди шукали тут заспокоєння і духовної потіхи та стали горнутися до церкви. Наші єрархи в Станиславові і Перемишлі бачучи це, загадали використати навернення народа до церкви, і перевести свої задушевні мрії — о скільки мож уподібнити нашу східну церкву до церкви латинської. Стати заводити ріжні інновації в обряді, нашивати на ньому

латинські латки. Переіменували вірних з „православних“ на „правовірних“, до чого до тепер лиш Турки мали право, стали заводити насильно целібат духовенства, позаводили ріжні додаткові набоженства взяті з латинського обряду і т. ин.

В станіславівській діецезії почуєте тепер при виставленні Св Дарів спів: „святий, святий, в сакраменті утаєний“, завели „адорації“, і тд. Тепер вже священик і кадильницею орудує цілком по латинському обряді і т. д.

Священикам наказано, щоб правили „ціхі мші“ справді так тихо, шепотом, що ніхто з вірних і слова не розуміє. Ціле богослуження має бути „тайною“ незрозумілою. Народ зараз це помітив. Що це? Таж поминати нас „православними“ — це запоручили нам римські Папи, а тепер ось що! Народ заворушився. Люблячи свій обряд, шукає для нього ратунку, а коли не знав, у кого за ним шукати, звернув у такий бік: Приїхали з Америки емісарії евангелизму, попрацювали трохи і знайшли між невдоволеними прозелітів.

Инші невдоволені, не знайшли в евангелицькім богослужені вдоволення, не могли з свого серця вирвати любови до свого обряду, і звернули свої очі на варшавське „автокефальне“ православя. І тепер православіє шириться. Питаю одного католицького Українця, що його спонукало до переходу на православя?

„Не можу ніяк дивитися на калічення нашого обряду римськими додатками, я це не з гаразду зробив. Наш православний священик (до речі кажучи галицький Українець) заявив, що коли вірні того собі забажають, то буде правити богослуження в українській мові. До тепер лиш апостола і евангелію читають побіч церковного тексту також і по українськи“.

Не підлягає квестії, що й москвофільські нащадки хочуть при тому осягнути свою ціль.

Моя думка на цю справу така:

Колишні надії голови римської католицької церкви, що через Українців приєднається Схід, показалась фантомом. Якби наші всі владики брались до того так, як наш митрополит галицький, як брався до того пок. папа Венедикт IV., що домагався вдержання чистоти східного обряду, то можеби що з того вийшло. Але коли наш обряд підлягає що раз більшому латинщенню, то це вирвало таку прірву, що про перетягнення православних Українців до унії нема що й думати. Українці прийшли вже до того твердого переконання, що латинізація йде побіч з польонізацією і нашим винародовленнєм. Хібаж ми не знаємо, що латинський обряд вважаєть у нас синонімом польськости?

Отож теперішний Рим бачучи, що тії Rutheni не навернуть востока, вирішив що унія є цілком непотрібна, і треба цю горстку уніяцьких Українців повернути конче на латинників, бо інакше готові пропасти у православному морю головної частини українського народа.

Прийшов наказ з Риму. Робиться це новільно в тій думці, що gutta cavat lapidem (капля камінь жолобить).. Зразу непомітно це те, опісля скасують іконостаси, поставлять орґани по церквах, заведуть причастя під одни видом і т. і. Festina lente! (спішися поволі).

А затріножений народ вірних шукає поратунку того, з чим зжився, що полюбив і до чого душею привязався, де лиш може. А що „православні“ придержуються східного обряду, то і вони хочуть сюди пристати.

Польський уряд тому не противиться. І зовшім! Хай між Українцями в Польщі кипить, хай сваряться і в церкві, хай і всі від гр. к. церкви відступають, а тоді всі церкви і церковні маєтки тому що вони католицькі, остануть при католицькім релігійнім фонді. А коли нестане гр. к. вірних, то не буде і гр. к. священиків. Це нічого, заміниться їх рим. католицькими священиками, — цеж одна віра католицька. А тоді... і тд...

Я не чував, щоб у якому небудь латинському костелі мала право на істнування українська мова. Хоч вірні признають себе Українцями (це дуже виїмкове), то не почують в костелі українського слова. Цеж неможливо бо... кожний латинник вважається Поляком...

От куди стежка в горох! І нема на це ради?

Наш митрополит не криється тим, що воно зле, та що? він має руки звязані...

Так значить: Не тратьте, куме, сили. Спускайтеся на дно.

Мені здається, що булаб на це рада.

Треба безумовно скликати провінціональний синод, а на ньому вирішити по моїй думдумці, між иншим отсе:

а) береження чистоти обряду і усунення з нього тих густо понашиваних латинських латок.

б) зреформовання нашого богослуження, скорочення його і перекладу деяких його чистин на живу українську мову.

в) усунення „ціхих мшів“, що при теперішнім довгім богослуженню з зайвим повторюванням деяких ектеній, являються неможливим, бо не кожний вірний має спроможність бути на цілій великій Службі божій.

г) Зреформувати проповідництво. Хто немає хисту на промовця, хай прочитає уважно проповідь з доброго підручника.

д) скоротити в живій на родній мові утреню і вечірню, бо, далебі, нерозумію, на що здалося харамаркання дяків, чого й вони самі не розуміють?

Андрій Чайковський.

Дописи.

Балинці, пов. Коломия. Колись перед війною наше село було світилом, добрим прикладом під кождим оглядом на ціле Покуття. Було воно осередком культурно-освітної праці в цілій Коломийщині. А нині? Шкода згадувати! Аж серце вдрігається, коли близше приглянутися нашому селови Можна-б про це богато сказати, та поки-що наведу таке: Місцева жидівська корчма Срулька Фішера (який за наш тяжко запрацьований гріш виставив собі першорядний дім в селі!) — стала розсадником зла нашого села. Наша будучність-парібки, а навіть підростки кождої неділі і свята шукають розривки замісць в читальні в корчмі, де запиваються до безтями. Та як дивуватися нашій молоді, коли те саме роблять на сором цілому селови такі людці, як голова „Читальні Просвіти“. Відколи Балинці Балинцями — такого голови наша Читальня ще не мала і дай Боже аби не мала! Цей замісць праці в читальни — кождої неділі і свята висиджує в улюбленого Срулька. Коли прийдеться відбути засідання Виділу Читальні, то треба по кілька разів іти за ним до Срулька та звичайно кінчиться тим, що годі його витягнути і засідання відбувається без нього, або взагалі не відбувається. Дібрав він собі доброго „кумпана“ голову амат. кружка і нераз так буває, що їх бідні жінки ідуть за ними до корчми та з плачем і розпукою тягнуть їх домів. Приміром день 16. мая як день знесення панщини — той так святочний у нас день — кождого року святковано у нас концертом. А цього року, аж сором згадувати. Голова читальні запитий до безтями в товаристві деяких хрунівських членів старшини громадської пописувався своїми кулаками, так що на нім новий кіптар подерли. Кажуть, що то „паню Срулиху завивали“. Другий случай: в день Зелених свят, коли то весь народ клонить свої голови перед тими що за добро народу наложили свої буйні голови, наш голова Читальні замісць зарядити збірку на українських інвалідів та на віднову могил поляглих (а сам бувший УСС!) сидить у своєї Срулихи в товаристві чільнійших Срулевих гостей та кількох хрунів радних а всі запиті грали в карти, а молодий Йось затирає долоні, що інтерес добре іде. Це тільки одна справа, а про інші пекучі справи села відносно культурно-освітної праці всіх місцевих установ і громадської господарки — напишемо іншим разом. Ще один факт: Дня 17 червня мав відбути Виділ Читальні засідання в справі уладження фестину. Коли зібрані члени Виділу не могли діждатися голови читальні — посилаючи по нього кілька разів — цей в в найліпшім гуморі сидів при столі у Сруля в товаристві кількох йому рівних і грав в карти. В такий спосіб виконує свої обовязки наш голова читальні! Сумне та на жаль правдиве! Звертаємо увагу філії Просвіти в Коломиї, що такою працею в читальні далеко не зайдемо. — Члени Читальні.

Гнила, пов. Турка над Ст. Наше село велике, бо має близько півтора тисячки мешканців Українців. А славне наше село тим, що школи в нас нема. Кажуть люди, що наше село одиноке в Галичині, що не має школи, але єгомосць нас потішають що є ще більше таких сіл. Тай нема надії на школу. Тому ми звертаємось до нашого соймового клюбу, щоб запитав міністра освіти, на що ми платимо податки, бо від держави нічогісінько не маємо, бо навіть на почту мусимо ходити мало-що не три милі. Не дивниця, що наше село, не маючи школи, темне і длятого обсіла нас жидова (є їх около сотка) і так нами опікуються, що та опіка боком нам лізе. Тай не дивниця, бо хоть жидів є лишень сотка у нас, але вони мають свою школу-хайдер, а у нас такої школи нема. От як то добре булоб, якби то наш о. парох старався заложити у нас бодай таку школу, яка була в нас ще за часів панщини. (Таке оповідав мені мій старенький дідусь, як я ще був хлопцем!). Отже заким наші посли виборять нам школу державну, нехай бодай приватна школа парохіяльна отвирає очи нашим дітям. — Іван Огірок.

Вільшани, пов. Перемишль. Наша Читальня розвиваєсь дуже слабо, бо мусить міститись у чужій невигідній хаті. Але все таки вона робить свою роботу часописами і книжками. Час від часу даємо театральні вистави, а за дохід купуємо нові книжки до читальняної бібліотеки. Все те опираєсь, на жаль, на дуже малім гуртку молодіжи і на кількох свідоміщих господарях нашого села. Всі инші, переважно старші господарі, відносяться до Читальні байдужно, а навіть ворожо, та не почуваються до обовязку вписатись в члени читальні, бо мовляв, нема 1½ зл. на річну читальняну вкладку А колиб у нашім селі, котре числить майже 130 домів, були всі свідомими прихильниками Читальні, легко поставилиб читальняний дім і життє в читальні булоб інакше. Та значна більшість господарів є таких, що кажуть, „мій батько жив без читальні і я дожию“. Сумні це слова, але правдиві. Громадяне! ідіть з духом часу і не стійте на місці, бо загинете в багні темноти, й ніхто не згадає вас добрим словом. Але все таки наше село не належить до послідних, бо ще є такі села, де й гуртка людей нема свідомих. В таких селах нема читальні, а молодіж говорить між собою по польськи, забуваючи на це, що хто цураєсь мови батьків, є зрадником свого народу. От приміром громада Сливниця коло Красічина, повіту перемиського, належить до таких, мимо цего, що находиться блище Перемишля, як Вільшани. Хлопці зі Сливниці заходять часто до нашого села на весілля, як непрошені гості і зводять завсігди бійку. Коли Вільшанці бажаючи позбутись непрошених авантурників, прогнали Сливничан зі села, ці тепер не дають нашим людям переїхати гостинцем через Сливницю, але в білий день нападають на невинних людей з Вільшан і бють. А батьки напасників, замісць своїх синів приборкати, ще й підюджують, говорячи; „я цему, або тому не дарую, щоб мав стратити дві корови.“ Ей Сливничане, отямтеся і не нападайте на невинних людей, бо ще ті ваші хлопці не вийшли з тюрми, котрі довший час займались по ночах злодійством. Громадяни Вільшан звертаються до властей з просьбою, щоб заборонено сливницьким хлопцям, нападати на людей, на публичній дорозі. Член.

З Польщі і про Польщу

В Польщі ще не успокоїлись політики і ґазетярі по заяві Пілсудського, в якій він дуже гостро виступив проти сойму. Одні ганять Пілсудського — другі величають. Але в однім є згідні, що Пілсудський приготовляється до важного діла — хоче змінити конституцію і виборчу ординацію і це заповів своєю заявою. Яка та зміна буде, про це є всякі здогади. Одна анґлійська ґазета пише навіть, що Пілсудський хоче проголосити себе королем... Та це собі побрехенька. А в дійсности Пілсудський хоче дати президентови більші права, от хочби часть тих прав, які має президент Зєдинених Держав Америки. — Дня 12. серпня буде зїзд польських леґіоністів у Вильні і на тім зїзді має Пілсудський виголосити велику промову політичну, в якій подасть до відома загалу, як він думає змінити конституцію. Сподіються також, що на тім зїзді Пілсудський кине погрозу і Литві за те, що домагається Вильна (тому то і зїжджаються леґіоністи до Вильна, а крім того приїдуть сюди також всі міністри і всі посли „одинки“) та що через те Польща зірвала дня 7. липня мирові переговори з Литвою. Зірвання тих переговорів було мабуть найважніщою причиною, що Пілсудський не виїхав лічитись до Румунії, хотяй речинець його виїзду був вже назначений, а деякі львівські ґазети писали, що Пілсудський переїздив через Львів. — Зірвання переговорів з Литвою викликало бурю в польських ґазетах, які нападають на литовськоко премієра Вальдемараса так неприлично, що аж гидко читати. Представляють отже цего вченого професора як платного посіпаку Німців і большевиків. Взагалі відмовляють йому навіть особистої чести. Що Литва є в політичнім порозумінню з Німеччиною — це правда, але вільно польським політикам заключати союзи та угоди з иншими державами, то чомуж литовському премієрови не вільно входити в змову з иншими державами. А польським ґазетярам всюди привиджуються німецькі марки, бо кождий нарід, який не погоджується з польською політикою, уважається платними шпіонами Німеччини. Отже беруть німецькі марки і Українці, і Литовці, і Білоруси ітд. Одні тільки польські ґазетярі це праведники, одні вони люблять вітчину — а инші народи не люблять своєї вітчини, а все роблять за гроші. Пригадується тут польська пословиця: Kto jada flaki, myśli że to każdy taki.

Що чувати в світі?

Большевики наробили богато шуму в світі присудом в справі донецькій, про яку ми писали вже. Ще раз переконався світ, що в них справедливости нема і що в суді грає велику ролю політика. Бо хоча нібито обжалованим при помочи провокаторів доказано вину, то одначе Німців-інжінерів звільнено, засуджено на смерть лишень одинайцять Москалів і Українців за їх переконання т. є. що вони не думають так про державний лад, як большевики. Обжалованих німецьких інжінерів увільнили від вини і кари, бо большевики потребують німецького капіталу. Ой, дуже потребують! Заграниця не хоче нічого давати на борг — отже гроший треба. І мабуть тому, щоб мати капітали жидівських богачів почали вони кольонізувати Сибір і Україну Жидами. Дивиться — мовляв — які ми вам прихильні. Та щож? Селяни на Україні обурилися. Якто? Тим, що виросли на Україні нема землі — а якимсь заволокам є? І давай палити кольоністів та нищити. Дійшло до того, що Жиди боялися їхати на Україну а уряд мусів видати розпорядок, яким стримав жидівську кольонізацію на Україні. Але рівночасно жидівські банкирі замкнули кредити для большевиків. І знов клопіт. А тут закупили большевики 2 міліони кірців збіжа в Америці і платити треба. Заграницею всі дивуються — бо-ж колись Росія, а передовсім Україна, була „шпихліром“ Европи, а нині сама купує збіже. Вивозить збіжа 20 разів менше, як за царя і купує ще. А чому? Тому що большевики уважають кождого богатшого ґазду за контреволюціонера, забирають зі сіл те збіже, що господар має на продаж і нині селяни лишень сіють тільки, щоб вистарчило для себе. Як виглядають поля України, які колись називали „землею, по якій мід і молоко пливе“ — те сказав голова большевицького уряду в Харкові — Чубар на недавному освітному зїзді. Цілі лани стоять запущені і там де колись була пшениця, росте бурян. Тому уряд видав наказ, що кождого, хто запустив поле, карає гривною 2 рублі від морґа, а хто ховає збіже перед реквізицією, того чекає 3 роки тюрми і вида-

---

КУРДИДИК АНАТОЛЬ.

Мати.

(Присвячую своїй Матусі)

— Пишіть, пишіть, пане! А все пишіть! Що я стара і нездужаю, що виглядаю його що дня і що ночи... Що гризуся і плачу... І напишіть, чому вістки якої не дасть... І гроші посилаю...

Я розстелив папір і писав...

— Таж він такий добрий був... Бувало скажу: „Василю, Василечку — зроби то а то...“ То він так і кинеться: „Добре ненько, все зроблю. Ви не трудіться“. І бувало нічо не дасть мені зробити... „Ви — каже — ненько, старі, спочивайте“! А робота, то аж горіла в руках.

Тихо. Перо скрипить тільки...

— Пишіть, пишіть! Пишіть, що як не приїде, то вже'го не побачу... Десь, бувало, що тижня писав до мене, переказував. „Не журіться — пише — я верну, всьо буде добре“. А тепер вже шість неділь нічого нема...

Знов тихо...

— Ага! А Пилипів Семко, що з ним був, такий збідований прийшов... Каже: „Ваш Василь — то йно шкіра і кости... „І їсти там не дають і робити багацько. Я останні вівці попродала, післала йому тому дві неділі... Бідний — гадаю — мій син. Я стара, обійдуся — а він голоден...

Стара жінка важко захлипала. В тишині тільки дощ тріскотів до вікон. А в хаті, як чад залягло материнське горе...

— А снився мені тому три неділі. Такий марний, худий — аж ляк бере. Прийшов десь до хати, став на порові тай каже: „Я до вас, ненько, прийшов. Я помочи вам прийшов“... Тай взяв мої руки: цілує а цілує. „Бідуєте ви, ненько“ — каже. А самому кров з уст йде. „Василечку, що тобі?“ — кажу... А його як не було...

І знов захлипала бабуся... Голова нагнулася — а перо скрипить і скрипить...

— Ой чую, що вже не побачу його... Щось ми так каже, що вже його, бідняги, і на світі нема. Повідає Семко, що нарід мре там, як мухи.:. Ой сину мій, сину...

Перо стало.

— Не плачте, матусю! Напишу до нього такий великий, жалібний лист і мусить відозватися. Він певно жиє, бо молодий і дужий. Але знаєте — далека сторона, чужі люди...

— Ой то, то!.. Чужі люди... Забрали в мене єдиного... А він такий був, як дуб молоденький... Я гадала, що потіху буду з нього мати, підпору на старі літа, а ту — на! Бувало в неділю, як вимиєся, як прибереся, як стане кучері зачісувати до веркала — то я тільки любуюся. Такий, як явір був... Як калина.,.

Старенька говорить — а в вікна тисячами сліз лолотить дощ. І пливуть ті сльози в низ по шибці — як людські. Бог знає куди, Бог знає пощо...

— А сусіди, бувало питають мене: „А коли вже, Грицихо, свого сина будете женити?“ А я: „Та де йому до жінки“ — кажу. Молоде ще було. А такий вам мудрий... Прийде, бувало, чи стрий Марко зза ріки, чи єгомостів панич — як зачнуть балакати, то я аж дивуюся. Тамтой собі — а мій все: то так — а то так...

Обтерла запаскою очі. А в тих очах стільки болю й суму, що аж мене щось здавило за горло. А на лиці скиби морщин, як на облозі. А всі про недіспані ночі, про виляті потоки сліз говорять... А з під хустки зазирав сивий волос.

— Апостола в неділю, бувало, як прочитає, то я тільки слухаю тай слухаю... А мої сусіди все то на мене глип — то на хори. Вийду з церкви, а вони до мене: „Файно ваш Василь апостола прочитав. І дяк з Межигірців та так не втне.“ А я й тішуся... Прийде з церкви, насамперід всю худібку обійде, нагодує, напоїть, а вже потім сам зїсть, що Бог дав. Тай ще хвалить: „Тамто ви, ненько — каже — смачно наварили“. Я гадала, що він мені очи замкне, а ту чую, що вже не довго потягну, а його нема,..

І знову хлипають старі груди — аж голова трясеться...

— Не плачте матусю... Я все написав і нині вишлю почтою... Все написав: Як бідуєте, як виглядаєте — і певно приїде. Будьте певні!

Але я сам не певний і чую, як гірко говорити неправду...

— Приїде — кажете? Бог би з вас говорив, паночку. Я за вас молитися в церкві буду, за ваше здоровля, за те, що ви написали до нього.

— Так, так! Приїде... Бачите, богато погинуло — але богото вертає. А як приїде, то зробимо весілля і я ще погуляю.

— Зробимо весілля? — повторила вона як відгомін. — Дай то Господи небесний... А я вам яблучок принесла за ваш труд, за ваше добре серце. За те, що ви спомогли стару маму... Висипте їх десь...

— Спасибі вам, матусю. Хоч і не треба було. Цеж не таке ще велике щось — написати.

І кільканайцять червоних, як кров яблок викочується на стіл.

— Так, так! Найдальше за тиждень повинна бути відповідь. Або може Василь сам приїде.

— Дай то, Господи! — шепче вона збираючись. — А як приїде, то я вас озолочу за вашу роботу.

— Слава Йсусу!..

Попід віконцем замаячіла сива хустка і тихо. Тільки чутно: дощ дзвонить по шибах...

Я зложив папір і на великій коверті:

— До команди табору полонених в Щипюрні.

— — — — — — — — —

Якось через тиждень дзвонять у великий дзвін.

— Чого то дзвонять? — питаю стрічного...

— Стара Грициха вмерла. Ота сама, що мала одного сина, тай той десь пропав... Сумувала старенька, плакала як день так ніч, поки з того світа не пішла. А син, кажуть, пропав, ні чутки нема.

Чую, як щось рветься в мені.

А через три тижні дістаю коверту з урядовими печатками. Нетерпляче розриваю її і витягаю записаний папір.

А там, як засуд смерти:

„Василь Підкова умер на тиф в тутешнім шпиталі ще чотири тижні назад дня 2. квітня 1921 р. Убрання та документи можна відібрати в команді табору...“

— — — — — — — — —

Мамо! Відки Ти знала, що Ти не побачиш вже сина? Відки в Тебе та певність була, що не він Тобі очи замкне?

Відки, Мамо?

Спи, Мамо — бідна нещасна Мамо Сина-мученика! Спи!

Др. Михайло Ков

лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

лення з України. Та це не помагає. По містах далі брак харчів, а селяне так ворушаться, що большевики немаючи чим заспокоїти їх і хотячи оправдати великі кошти на військо кричать, що Европа хоче йти на них війною і що треба боронитися. А тимчасом Европі ледви чи це сниться. Вона тільки дивиться і слухає, коли вже большевики допровадять в себе господарку до руїни. Тільки наші Сельроби кричать, як цуценята, що там рай — хоча ніхто вже і в те не вірить...

Німецький парлямент радив оноді, на котрий день в році визначити народне свято. Було аж три внески: 1. щоб день 11. серпня признати народним святом, бо того дня в р. 1919 ухвалено республиканську конституцію в місті Ваймарі, де тоді радив перший республиканський сойм Німеччини. За тим внеском були всі партії, які бажають, щоб Німеччина була республикою. 2. Монархісти домагались, щоб день 18. січня був народним святом, бо того дня в р. 1871 проголошено Німеччину цісарством під династією Гогенцолернів. 3. Комуністи як інтернаціонали були за тим, щоб день 1. травня признати народним святом. В імени уряду промовляв в тій справі міністер Северінґ і він висловив думку, що національним святом німецьким повинен бути той день, коли буде увільнена Німеччина від ворожого наїзду т. є. коли німецький край над рікою Реном віддадуть Французи і Бельґійці під владу Німеччини. Тому що в справі речинця народного свята була велика ріжниця думок — відложено його вирішення до осени. Поки-що ухвалив сойм два закони: про амнестію та обниження податку зарібкового. Німецька амнестія трохи краща від польської, бо обіймає і проступки військові, а досмерну вязницю зменшує до кари 7½ літ вязниці (польська виключає військові кари і з досмертної робить 15 літ). — Обниження податку, і то для найбіднійших свідчить, що Німці добрі господарі, бо в нас такого добра ледви чи дочекаємося. — В останніх днях у звязку з проєктом Кельоґа зацікавився знов світ окупацією Надренії, бо Німці домагаються, щоб звідтам французьке військо відійшло. Натомісць Франція каже, що та окуція є запорую мира в Европі, але Бельґійці инакше дивляться на ту справу. В бельґійськім соймі посол Вандервельд порушив цю справу і сказав, що поки в Надренії є Французи — то значить, що світ боїться Німців і що треба зброїтись. Тому й не може бути думки про мир. А Німці прецінь заявили, що про війну не думають і дуже радо приймають проєкт Келльоґа приступити до проти воєнної спілки народів. Польська преса натомість кричить, що Німців треба далі держати залізною рукою, бо вони схочуть зараз змінити границі на сході, як їм Франція уступить в Надренії.

Італійський диктатор Муссоліні уладив нову кумедію. Минулого тижня відслонено „памятник побіди“ в полудневім Тиролі, в німецькім місті Боцен. На відслонення цего памятника також приїхав італійський король з міністрами і иншими достойниками. Є це нічо иншого, тільки копання слабого, котрого повалено до землі. Бо Боцен є чисто німецьке місто і цей „памятник побіди“ Італії має пригадувати тирольським Німцям їх упадок. Колись Римляни, як побідили який край, то забирали зі собою короля з родиною є того краю. Опісля римський вожд вїжджав в тріюмфі до Риму, а нещасного короля ведено в тім тріюмфальнім поході на сміх і кпини згромадженої римської голоти. Те саме робить тепер Муссоліні. А саме тирольські Німці ще за Австрії ухвалили були поставити в Боцені памятник погибшим в бою тирольським стрільцям. І місце на памятник вибрали. Коли Італія загорнула під своє панованнє Тироль, то Муссоліні казав на тім самім місці виставити „памятник побіди“. Смішне це тим більше, що в великій війні ніхто не побідив, а всі зістали побіджені. Це сказав французький міністер справ закордонних Бріян. А зрештою, як хотів Муссоліні ставити „памятник побіди“, то не на підбитій німецькій землі, а на італійській. Це дуже нагадує наших польських ендеків, які що року уладжують 22/XI урочистість у Львові, якою святкують увільнення Львова від „української інвазії“, а самі біскупи правлять тоді благодарственні богослуження. — Рівночасно з комедією відслонення памятника в Боцені, прийшли вістки, що корабель „Крассін“ виратував розбитків нещасної виправи Нобілія. Але все таки трьох людий згинуло, між ними шведський професор Мальмґрен, котрого два італійські товариші покинули серед ледів на ласку долі. А був тоді Мальмґрен хорий. Взагалі цілий світ обурений на ґенерала Нобілія, якого уважає звичайним комедіянтом, боягузом і брехуном. Щоб уратуватися першим, він удавав, що зломив собі ногу. А тимчасом він здоровий. Є це гидкий поступок, бо є загально принятий звичай, що капітан розбитого корабля (морського чи воздушного) ратується останній. А тут „капітан“ Нобіле перший ратувався. Взагалі Нобіле виставив на сміх Італію. Та не зважаючи на те, італійський поет Д' Анунчіо пише твір, в якім славить Нобілія.

Америка перед війною була довжником Европи. Але за 4 роки війни Европа так зубожіла, що в Америці пожичила грубі суми. Найбільше в Америці задовжилась Анґлія і Франція. Але Анґлія свій довг 4.600 міліонів долярів вже сплачує, бо заключила угоду з Америкою, якою зобовязалась сплатити довг річними ратами через 60 літ. Інакше представляється справа з французькими довгами. Перед війною Франція була банкирем Европи, але в часі війни задовжилась на 7.000 міліонів (7 міліярдів) долярів, з того в Америці понад 4 міліярди. Але зубожіла Франція і инші держави не в силі сплачувати довгів Америці і просять її, щоб була для них богатою тетою і подерла всі їх векслі, виставлені в часі війни. Америка на це не хоче згодитися. Вона каже, що не буде працювати на те, щоб за ві гроші европейські держави зброїлись і бавились військовими парадами. Як хотять зброїтись і бавитись у війну, то мусять платити довги. „Є гроші на юшку, мусять знайтися і на Петрушку“. Тай має слушність Америка. Але є в Америці багаті промисловці, що радять американським горожанам, щоб подарували европейським державам їх довги, бо як вони будуть ті довги сплачувати, то дуже зубожіють і не будуть могли в Америці купувати товарів, а через те американський промисл підупаде. На те американські горожани кажуть, що „ліпший є в жмени воробець, як на даху голубець“ і натискають на свій уряд, щоб енерґійно домагався сплати довгів Францією і иншими европейськими державами. Ця справа особливо тепер важна в американській політиці, бо в осени має відбутись вибір президента держави. Вже і кандидатів назначено: Гувера і Шмідза. Тому американські виборці передовсім два питання ставлять своїм кандидатам: 1. Як вони (на випадок вибору президентом) будуть ставитись до прогібіції т. є. до заборони горячих трунків? 2. Як вони ставляться до европейських довгів? І коли оба кандидати не є згідні що-до прогібіції, бо Гувер є за тим, щоб далі була в Америці заборона фабрикувати горячі трунки, а Шмідз є за тим, щоб дозволено фабрикувати і продавати легкі горячі трунки — то в справі европейських довгів оба кандидати заявляють, що як переймуть уряд президента, будуть домагатися, щоб Франція і инші держави точно сплачували свої довги.

Югославія переживає далі наслідки стрілів у скупштині. Дійшло до того, що уряду не можна зложити, а Хорвати таки отверто кажуть, що не приймуть жадних міністерських тек. Один з провідників хорватської селянської партії сказав таке: „Останні стріли в скупштині розділили муром Сербів від Хорватів. Все змінилося, а ми зрозуміли, що ми і Серби — це два світи і нам не подорозі з Сербами. В нас є ріжниці в звичаях, культурі і релиґії і на будуче нема надії — щоб це змінилося. Сербські політики довели до того, що нині Хорвати так зєднилися, що між ними нема партій. Давайте нам 15 міністерств — а воно не налагодить того, що сталося. Ті слова найкраще віддають теперішне положення Югославії. Заострення відносин між Сербами і Хорватами дійшло до крайности. Радіч виздоровів, а його вїзд до Хорватії був великою врочистістю. Тисячі людий стояло здовж штреки, якою він їхав. Бачучи таку силу народу за собою, Радіч з Прібіцевічем задумують скликати в Хорватії сойм тай одного домагатися від короля: як найширшої для Хорватів автономії. То значить, що після її надання Хорвати булиб звязані з Сербією так, як були Мадяри з Австрією перед війною: Були окремою державою, яка тільки особою цісаря була звязана з Австрією. Серби такого не хочуть. І хоча король старається погодити оба народи, — то Хорвати таки домагаються своєї державности. — Король поручив в останніх днях скласти уряд ґенералови Гайджічови. До того уряду малиб ввійти самі фаховці — люди неполітичні — і то на половину Серби і Хорвати. Але новий уряд таки мабуть розвяже сойм.

В Болгарії поповнено політичний морд, жертвою якого впав ґен. Протоґеров, один з провідників македенських революціонерів. Ця орґанізація сягає ще часів панування Туреччини і боролась проти турецького гнету. А коли Серби заняли Маделонію і прилучили її до Югославії, то македонські революціонери ведуть боротьбу проти Югославії. Незадовго плянували Македонці ряд замахів на югословянські уряди. Але що Югославія помагала Болгарії підчас останного землетрусу — то Протоґеров був за тим, щоб тепер дати Югославії спокій. А що инші провідники не погоджувалися з думкою ґен. Протоґерова, то прийшло до сварок, а врешті до убійства. А що убитий ґенерал мав богато прихильників, то на вулицях Софії — столиці Болгарії, прийшло до сутичок між прихильниками і противниками Протоґерова. І так полялася кров синів тогосамого народу.

Греція має новий уряд, а на чолі його станув старий грішник Венізельос. Він був вже премієром довгі літа тай то проганяв грецького короля, то знову саджав його на престол. Врешті і йому поховзлася нога і він жив кілька літ на чужині. Останній уряд Заініса почав схилятися до Італії — а Франція з заздрости сипнула грішми; Венізельос, що був за границею, вернув і його партія і часописи піднесли крик, що уряд Заініса запродався Італії. Уряд відповів Венізельосови, що він знов кричить за французькі гроші — але супроти більшости по стороні Венізельоса уступив. Венізельос зложив нове міністерство. Але не маючи певности, чи сойм буде за ним, розвязав його і задумує перевести нові вибори. Та противники Венізельоса мають досить велику силу і домагаються, щоб на грецькім престолі засів знову король. Вони кажуть, що зле було за короля, але далеко гірше без короля. Венізельос є противником короля — отже в Греції прийде мабуть до гострої домашньої війни.

Вєячина.

До зльокавтованих залізничників. Міністерство комунікації видало розпорядок дня 14. червня ц. р. ч. I/11228|2|28, яким повідомляє заінтересованих, що приймати буде на службу тих, яких не принято з браку етатів. Ця справа є дуже важною для всіх зльокавтованих службовиків б. австрійської монархії, які повнили службу при залізниці. Всі зльокавтовані залізничники повинні негайно внести прохання о допущення до служби до Дирекції Зелізниць у Львові на руки Президента Дирекції. В проханю слід подати 1. імя і назвище, 2. рік уроження, 3. місце замешкання, 4. коли вступив до служби при залізници, 5. чи повнив службу як етатовий чи як провізоричний, 6. де повнив службу, 7. коли перестав повнити службу, 8. чи регабілітаційна комісія переводила слідство і як; зокрема слід виказати тенденційне слідство, 9. чи старався о емеритуру і кілько разів і з яким вислідом. Про внесення прохання слід повідомити Товариство, а найкраще подання і відпис подання прислати до Товариства, а Товариство внесе до Дирекції. Зльокавтовані залізничники, допильнуйте цеї справи, бо розходиться о долю всіх нас. Речинець в несення подань до 1|8, 1928. По згаданім речинци всякі подання не будуть брані під увагу по причині, що подання які надійшлиб до 1/8, будуть віддані вже 3/8; Презесови Дирекції до дальшого урядовання. Всіх заінтересованих цею справою проситься докладно виповнити подання як вище сказано, щоб не мали причин до жалоб і нарікань. Адресувати до товариства: Дмитро Колісник Львів, ул. Городецька ч. 95.

Тов. „Взаїмна Допомога“ непринятих до служби б. службовиків австр. і рос. держави.

Видія Тов. „Український Інститут“ для дівчат в Перемишлі прийме на шк. рік 1828|9 180 учениць до інституту за місячною оплатою 90 зол. за удержання. За ужиття інвентара платиться одноразово 30 зол. Прохання о принятя треба вносити до 20. липня ц. р. (Татарська 4). *Мих. Демчук* упр. інстит.

Новинки

ПРОЗРІЛА. В Огіо в Америці відзискала нагло зір дівчина, що від уродження була сліпа. Перші її враження були такі: вона не могла відріжнити віддалі предметів і хотіла все брати в руку, як дитина (звісно, що око дитини є так збудоване, що їй все здається близьким і щойно практика вчить її, що таке віддаль). Боялася також ходити зразу по кімнаті, бо все здавалося їй, що за щось зачіпить. Отже замикала очі і так ходила. Соняшне світло, яке впало через вікно, хотіла вона зловити в руки а як поїхала за місто, то найбільш дивувалася деревам, які вона уявляла собі в висоті чоловіка та свиням, яких зразу взяла за людей, попребираних на рожево. Ця дівчина найбільше боїться чорної барви, бо думає, що це вертає їй сліпота а плакала дуже довго, як побачила в зеркалі, що в неї і очі і волос якраз дуже чорні...

І ПІСОК СПІВАЄ. В Індіях находяться подекуди пісок, що видає дивні голоси. Коли його всипати в мішочок і потрясти — то цей пісок видає звук подібний до гавкання собаки, а потертий в пальцях наслідує крик сови. Найцікавійше те, що сі тони видає пісок тільки під голим небом. Перенесений в хату не хоче „відзиватися“.

НЕ ЗАЙМАЙТЕ МІСЦЯ! Директор гути скляної Ріхтенберґ їхав зі Львова до Жовкви. Якийсь час сидів у ваґоні а потім вийшов на коритар, а на своїм місци лишив капелюх. Вертає — а там вже якийсь панок сидить. Перепрошує цього добродія, переконує — а той давай скакати до бійки. Врешті витягнув ніж і покалічив Ріхтенберґа так, що його аж до шпиталю відвезли. За моє жито — щей мене побито — може сказати пан директор гути.

ПІШОВ НА ДНО. Біля берегів Чілі в Америці підчас жахливої морської бурі величезний парохід „Angamos“ вздарив о підводну скелю і затонув. Около 300 людий найшло смерть серед хвиль океану. Помочі не можна було мимо сиґналів ніяк подати — бо буря шаліла кілька годин. З цілої залоги вратувалось всього 4 людий тай ті є напів божевільні. Оповідають вони, що люди підчас катастрофи дерлися до ратункових човнів так, що треба було їх аж стрілами спинювати...

ЯК ТО БУДЕ? Французьке міністерство війни почало вводити новацію: дотеперішних кухарів військових повертало до компаній а до кухонь найняло кухарок. Одна кухарка має варити на 400 жовнірів. Буде носити спеціяльний мундур, а платні матиме 2000 франків річно. Як то воно буде тепер: ліпше — чи гірше?

МУДРИЙ КАПРАЛЬ. В Скерневіцах везли вояки на возі 500 ручних ґранатів на поле вправ в дню 11. липня. Капраль Слупко що віз цей транспорт закурив собі, а сірник кинув на паку з ґранатами. Наступив вибух. який страшно покалічив і самого Слупку і двох його товаришів. І вір ту, що кождий капраль мудрий...

ЩЕ ОДИН ПОЖАР. В ночі 12. липня вибух в місточку Лешнів біля Бродів пожар, якого жертвою трохи ціле місто не впало. Тільки завдяки скорій помочі з Бродів вогонь припинено. Згоріло 15 господарств, а шкоди досягають до 300000 золотих.

МАЦІЦЬКІ ГРОШІ. На азійськім острові Мікронезії уживають замість гроша округлих плит камінних, яких промір виносить нераз 3 і 4 метри. Ці „грошики“ подібні до млинського каміння не носиться в кишени, але ставляють їх під хатою, щоби всі бачили. Цікаво, чи такі гроші також розмінюють і чи є там „аматори“ що відразу потрафилиб вкрасти кільканайцять штук?

І ВІД ПИРОГІВ МОЖНА ВМЕРТИ. Ганна Костюк, урядничка зі Львова купила на ринку черниць тай зробила з них пироги. Пироги так вдалися, що не тільки муж похвалив їх, але щей сусідів запросила Ганна покушати їх. Та вийшло диво. Усі дістали болів жолудка, а Костюкова в дорозі до шпиталю вмерла. Мабуть черниці були затроєні.

ПОЛИН — це дуже корисна ростина. Росте всюди по межах, не ужитках і ми привикли дивитися на нього з призирством. А тим часом лікарі поручають мітлами з нього замітати помешкання, бо тоді і воздух одсвіжується і блохи втікають. В напарі полину добре мити голову а чай з нього — хоча й як гіркий то таки дуже помагає при болях жолудка і при браку охоти до їди.

МОРД З ВІДДАЛІ 900 МИЛЬ. В американській державі Уруґвай арештовано Томаса Мартіна за це, що вбив свою жінку в Европі не віддаляючись з Америки. Було саме так: Кілька літ тому Мартін одружився з дівчиною, проти волі її родичів. Молодята ще якийсь час кохалися, а далі Мартін виїхав до Ню-Йорку заробляти гроші. Там почав вести таке гуляще життя, що зовсім забув за жінку тай вона сама мусіла поїхати до нього. Та Мартін скоро жінку відправив до хати. Через який час жінка захорувала і завідомила мужа, а той прислав їй пляшку з ліком і просив, щоб вона випила це в лісі в ночі і сама. Бідна жінка повірила свому нелюбови і по кількох щойно днях найдено її неживою в лісі. Мартін тимчасом виїхав з Ню-Йорку і аж недавно того звіра в людській шкірі прилапано в Уруґваю.

ГАРНИЙ ВІДПУСТ. В день св. Івана відбувається що року великий відпуст в Перемишлі. Цего року вибралися також „обчистити душу“ з Гнатковичі парібки: Михайло Бернацький з сестрою і Франко Вруха. Замісць до церкви пішли вони до коршми і так попилися (в Гнатковичах і дівчата пють!), що вертаючи домів Вруха пробив ножем Бернацького, котрий тепер конає в шпиталі. Гарний відпуст!

ВІЗЛЯ БАЛЬЗАМ НА МОЗОЛІ усуває певно без болів стверднілі нагніти і відтиски, зґрубілі нарости та бородавки. Виробка: И. Машевського АПТИКА під ЗВІЗДОЮ Перемишль, вул. Францішканська 24 При тійже аптиці **ДРОҐЕРІЯ.** Замовлення з провінції виконується відворотно. Проситься добре уважати на адрес.

НЕУВАЖНИЙ СЕМЕН. Господар Семен Лукопчук з Села Маневичі, пов. Ковель, вертав з міста не туди, куди люди ходять і їздять, але залізничим тором, попри шини. Ідучи так, Семен сів собі на камени, щоб відпочати. Але як то на торгу в місті буває: чоловік находиться, тай не від того, щоб і не випив дещо. Досить того, що Семен собі твердо заснув і в сні витягнув ліву ногу аж на шину. Тимчасом надїхав залізничий поїзд і по коліна відтяв ногу Семенови.

ЗНОВУ ҐРАНАТ! Випадки з гарматними набоями що-раз більше множаться. В останнім числі писали ми про випадок в Вірку під Перемишлем, а ось тепер знову доносять часописи про страшний вибух ґранату в селі Лясечно, повіт Тарновські гори. Діти тамошних господарів бавилися на пасовиску за селом і знайшли в ярі зaритий в землі ґранат. Діти не знали, що то є, винесли ґранат на дорогу і зачали ним бавитися. Коли ґранат впав до землі, наступив вибух і забив осьмеро дітий на місці, а 14 дітий дуже тяжко поранив (повідривав їм руки і ноги, повипалював очи і т.д.). Нещасні, діти відвезено до шпиталю, де вони боряться зі смертю. Так отже 22 дітей сталось жертвою вибуху. Тому наші люди повинні часто повчати своїх дітий, що мають робити, коли знайтуть таку небезпечну річ. Перед війною такі випадки були нечувані — нині зробились щоденним явищем. — В Княжичах, пов. Перемишль, 14-літний пастух Василь Воробець знайшов оноді на полі ґранат ручний і дав його свому ровесникови Йосифови Задаркови, який з иншими хлопцями зачав маніпулювати коло ґранату. Коли в середині щось зашипіло, хлопці зачали втікати і це було їх щастєм, бо коли ґранат вибух, то його відламки засягнули лишень двох хлопців і ранили їх в руки і ноги. Обох відвезено до шпиталя.

МНОГОНАДІЙНІ молодці і одна панна пробували недавно напасти на філію почти при вул. Глубокій у Львові. Отже о 6. год. вечером впали до уряду з револьверами та хотіли забрати гроші. Та урядники мимо грози смерти оперлися тому і один з них через вікно кликнув поліцію. Вкоротці оці „бандити“ найшлися під ключем і хоча хотіли зробити з себе політичних борців — то показалося, що се собі звичайне повоєнне шумовиння міста. Також і польські часописи хотіли зразу цей напад скинути на плечі Українців — але потому відкликали це.

СПЕКА запанувала в цілій Европі. У нас в полудне доходить жара до 42°, в Америці 47° а на Криму 55° Цельзія. В наслідок цього богато людий захорувало на сонішний удар а в Німеччині у Віцбурґу вибухла порохівня та потягнула за собою 28 жертв в людях. Також у Франції вибухла від спеки порохівня.

ОШУКАНЦІ беруться на ріжні способи, щоби тільки витуманити від людий гроші. Одже оден прикидався зімлілим біля Радимна а як його люди підносили і приводили до „памяти“ то так жалібно заводив і плакав, що люде ще й на дорогу давали йому. Другий знов вдавав з себе богача-Американця, — який хоче купити поле і все хапався за кишеню, що забув гроші дома — а добрі люди позичали йому. Та вкінці поліція атворила людям очі. Перший по кількаразовім зімліванні в тій самій околици опритомнюється в арешті, а другого, що прибирав назвиско Миколи Куфель а в дійсности був звичайним собі Миколою Копянським з Гнійчиць зловили. Той останний „урядував“ в перемиськім повіті і тому хто дізнав шкоди — може зголоситися.

БАНДИТИ від якогось часу увзялися на директора ґімн. з укр. мовою в Перемишлі Др. Д. Лукіяновича і пару разів пробували дібратися ночию до помешкання. Остаточно поліція зайнялася тою справою і в ночі з суботу на неділю 3 пташків, які довго не давали спокою людям та змушували їх цілими ночами чувати й берегти життя прилапали.

ГЕРОЙСЬКА ДІВЧИНА. Двох приятелів купалося в Дунаю недалеко Будапешту. Нараз один почав тонути. Другий кинувся йому на поміч — але тамтой вхопив його за шию і потяг на дно. Здавалося оба згинули. Та на той час берегом ріки йшла 15 літна Юлька Кулівав. Вона без надуми кидається в хвилі, поринає на дно і витягає ледви живого одного з друзів. Опісля скаче в друге та видно тамтого вода пірвала вже була дальше і найти його було неможливо. Люди що бачили геройський вчинок зробили Юлі Кулівав велику овацію.

ДИВНИЙ ПАМЯТНИК. Правительство острова Куба в Америці рішило поставити памятник не для вожда і не для славного чоловіка — але для мшиці, отої мушки, що нераз робить великі шкоди в городі. Кілька літ тому мшиця знищила на острові тім всі плянтації цукрової тростини і мешканці були змушені управляти що инше: овочі, тютюн і каву. І нині край цілий в богацтві — а люди аж памятник ставлять мшиці, що навчила їх розуму.

ЧИ ТАКОЖ ТРЕБА? Оноді пущено в рух в Берестю над Бугом ґуральню, яку перед тим посвячено з великою парадою, яко одно зі жерел доходу держави. Дійсно! Коли в других державах уряди видають гроші, щоб нищити горівку і ґуральні — то в нас держава має 600 міліонів доходу з горівки і тих 600 міліонів видає опісля на шпиталі та вязниці — де найбільше жертв горівки. А при будові ґуральні робиться таку параду, що здається ніяка ще новозбудована школа такої не дочекалася. Ну-ну!

ДОБРА КАРА. В Сербії є такий звичай, що як злочинець має більше злочинів на сумлінню, то кару йому одчитують за кождий осібно і за кождий з осібна судять. І от недавно страчено в Бельґраді бандиту Ілию Сельніча, який за всі свої проступки дістав був 760 літ тюрми і 58 раз мав бути страчений. Сельніч відкликався до апеляції а та знизила кару тюрми до 120 літ і потвердила присуди смерти. Очевидна річ, що Сельніча страчено тільки раз — а решта пропало.

ЖІНКА-ГЕРШТОМ БАНДИ. На Полісю зловлено Матруду Ловоску, яка довгий час була провідником розбишацької шайки і добре давалася в знаки усім людности. Це бабище, що мало щойно 20 літ і було дуже гарне мало аж чотирох коханків, а пропадало за 18-літним Михайлом Ничборком. Колиж цей зрадив її — Матруда зловила його і застрілила. Поліція прилапала „кроваву Матруду“ в хвилі, як копала гріб свому коханому.

ЗБУЇ ГУЛЯЮТЬ. Оноді в ночи між 1 а 2 годиною в ночи вертав з зелізничої стації Любінь великий, Михайло Райтер до села Оброшина повіт Городок. В лісі, за Любінем, напали на него два збуї і погрожуючи карабінами зрабували Райтерови 30 зл. і клунок з одіжею вартости 80 зл. Поліція арештувала двох парубків з Любіня, Івана Гайдучка і Гринька Габера, бо на них паде підозріннє, що допустились рабунку. — Оноді вертали фірою з торгу в Жовкві Петро Коло, Марія Начик і Роман Лозинський. На дорозі між селом Верени а Желдцем напали на них збуї і під грозою револьверів забрали їм гроші і все, що закупили в місті. Щоби їх в дорозі задержати, забрали також упряж з коней. — Третий рабунок стався таки в селі Веренах пов. Жовква. Збуї напали на жидівську корчму і зрабували тютюн і горівку.

Господарський куток.

В справі шовківництва. З приводу моїх двох дописей в „Укр. Гол.“ (ч. 27 і 28) я одержую масу письм, а навіть люди приїзджають до мене до Самбора за порадою. Я відписую і даю поради, як можу, але це відриває мене від иншої праці. Тому цею дорогою раджу всім, у кого є морви, щоби сейчас, як дозріють ягоди морвові, позривали їх, видусили сок, а насіння виполокали у воді. Все добре насіння опаде на спід; опісля воду вілляти, насіння висушити в комнаті (на сонці не вільно!) сховати у якийй мішочок і переховати в недуже сухім, але холоднім місці в тіни. В осени згноїти добре грядку, перекопати глубоко, на весні ще раз перекопати і делікатно грядку виправити і посіяти насіння, і часто підливати водою, або з маленьким додатком гноївки (1 : 10). Посіяти тоді, як садиться бульбу-американку. Перед сіяннем насіння, добреби було, щоби намочити його у соленій воді (на шклянку води 1 dkg. соли) на 48 годин, і тоді доперва посіяти, а скорше зійде! У кого богато насіння, хай роздасть або продасть другим, і розповсюднюйте його найбільше. О инші поради прошу всіх удаватися до нашої всенародної інституції „Сільський Господар“ вул. Зіморовича ч. 20 у Львові. котрий отворив у себе відділ шовківний, взяв провід у свої руки і заложить дві досвідні стації годівлі шовківника: одну у Львові, а другу в Самборі, видасть зараз в вересни книжку, яку тепер пишу: „Про годівлю шовківника і морвових дерев“, достарчувати буде деревець морвових і насіння в осени і на весні, і буде закладати досвідні стації шовківничі там, де є вже білі морви, це є такі, що мають попеласту кору. — Іван Филипчак, проф. учит. сем. в Самборі.

НОВІ КНИЖКИ.

Ілюстрований Календар „Канадійського Українця“ на 1927 рік стр. 48 вел. 8° з додатком **„Нове Поле“. — Канадійський Альманах** стр. 176. Вінніпеґ-Канада; **„Прерія“ — Канадійський Альманах 1928.** Вінніпеґ стор. 124 вел. 8°. — Так рідко доходять до нас видання заокеанських наших братів, що з великою цікавістю й приємністю оглядаємо й перечитуємо кожну книжку „зза моря“. Ще рідше можна в нас побачити укр. календарі з Канади чи Сполучених Держав, бо наші заморські земляки здебільш не почуваються до обовязку піддержувати з „Старим Краєм“ обмінний книжковий звязок. — Оба канадійські календарі й альманахи дуже цікаві й оригінальні. В порівнанні з нашими галицькими календарями бачимо відразу велику ріжницю. Перш усього майже зовсім нема белетристики, а на її місці маємо спомини фармерів про це, як вони починали господарювати й як доробилися майна, описи їх теперішнього життя, а далі богато інформаційних статей про Канаду. як у ній жити, куди йти на заробіток, про канадійські уряди, про роди збіжа, годівлю худоби, як приїздити зі „Старого Краю“ (календар з 1927 р.) і т. ін. Крім цього поміщено богато статейок про національно-духове життя наших еміґрантів, а саме про закладання й будування церков, Народніх Домів, читалень, шкіл „Рідної Школи“ і подекуди Освітних Інститутів. Заслугує на увагу стаття учителя Кумки про спосіб навчання укр. мови в канадійській українській школі. Це все ілюстроване дуже гарними світлами цих домів, при чому вражає нас оригінальний стиль цих будівель (на зразок американський). Навіть церкви набудовано місцями по цьому зразку, але зовсім непотрібно додано їм цибулясті бані в московському стилі замісць українських грушкових. Гарні світлини ілюструють життя наших фармерів. Приємно вражають нас укр. назви деяких укр. осель (Січ, Ольга й і.). З описів життя укр. переселенців і їх споминів треба відзначити акцептуваня праці, видержливости, ощадности, згідливости („не вдаватися в церковні сварки“) а також почуття потреби вдержувати звязок з Старим Краєм і допомагати йому. Наші фармери зазначують теж і добрий примір своїх сусідів, головно Німців (менше хвалять уже Анґлійців), а далі людяне культурне поведення канадійської влади, яке так дуже відбиває від поведення з нашими селянами в Галичині, що фармер з натиском заявляє: „Ніхто ніколи не лає і не переслідує. Добра держава“. (стр. 61. календаря з 1927 р.) Може замало є вісток про наше життя в Старому Краю, хоч сюди належить дві статті інформаційно-освідомлюючого характеру: „Вісім літ під Польщею“ (стр. 136—146) і „Важнійші події за послідні місяці“ (стр. 159—166). Взагалі бачимо гарне явище, як наші люде працюють, збогачуються, мають богато землі, гарні доми (муровані одноповерхові неначе віллі) і держаться своєї віри й національности. Правда, є тут і інші наші люде, що на жаль находяться під впливом комуністів і сектантів. Про них тут не пишеться, бо вони належать до інших орґанізацій. З відємних сторінок можна небогато зазначити, як пр. слабий розвій кооперації або невідповідний напрямок у житті укр. студентів у Вінніпеґу (стр. 43 з 1928), колито вони на своїх сходинах займаються дурницями в роді цього: „5 Дебата. Рішено, що в Манітобі продажа пива склянками відповіднійша, яка фляшками“. Стаття про укр. автокефальну церкву на В. України несмачна й тенденційна. Висунено там закиди, які моглиб вийти від комуністів чи общеросів, а не Українців. — Мова обох календарів доволі добра, похожа на галицьку передвоєнну, потроха засмічена анґлійськими словами або такими невдатними новотворами, як пересельба, розмовляльні кімнати і т. і. Дуже слабі вірші і їх належалоби викинути. Статті короткі, ясно й зрозуміло писані, практичність переважає усьому і це подекуди добре, бо в наших галицьких календарях маємо щось протилежного (довжезні статті і часом незрозумілі для народу). Дуже слабі статті одиноких двох фахівців (лікаря й адвоката). Цікавіщий і більш ріжноманітний календар з 1927 р.—Е. Г.

Надіслане.

КОНКУРС. Виділ Товариства „ДЕШЕВА КУХНЯ“ в Перемишлі оголошує конкурс на приняття ґімназійних учеників до бурси Товариства. Місячна оплата виносить 60 золотих. Оплату принимається частинно в харчах. На інвентар платиться одноразово при вступі 20 золотих. Подання з долученою карткою на відповідь треба вносити до дня 20. терпня 1928 р. на руки проф. Теодора Ґолійчука, ул. Снігурського ч. 10. в Перемишлі.

В останнім часі появилася знов в торговлях ріжві середники до прання, які під назвою як „Radiol“, „Radium“, „Radel“, „Ridol“, і тд. маючи на цили впровадити в блуд громадянство, яке думає, що набуває знаний успішний середник до праня „Radion“, вироблюваний фірмою „Schicht“ Сп. Акц.

Отже поручається Паням Господиням, які уживають „Radion“ до прання, щоби купуючи переконалися наперід, чи одержують правдивий „Radion“. Оригінальна пачка „Радіону“ (по 250 ґр.) є темно-ґранатової барби з жовтими промінями в правім горішнім розі і написом „сам пере“.

Інші середники, як нпр. вище згадані, не є вироблювані фірмою „Schicht“ і заходить обава, що вони є маловартостевим продуктом.

Гроші зі збірок на поправу гробів Героїв в Пикуличах, прошу слати на руки проф. Поліхи, Коротка 7.

„Комітет будови Народного Дому“ при Кружку Рідної Школи У. П. Т. в Гвіздці складає отсим щиру подяку В. П. Василеви Грицюкови з Канади за надіслану жертву на Народний Дім в Гвіздці в квоті 20 долярів. — Розшарпана на чотири части Україна-Ненька не загине як довго в неї ідейні діти“.

В гарній гірській околиці є до винаймлення гарний сонячний покій з харчем для двох панів. Купіль в місци 2 км. від зелізниці. Інформації уділить З. Мироновичева жінка радника суду Liskowate o. p Krościenko koło Chyrowa.

Поможу приготовитись до поправки або доповнити матуру ґімн. до іспиту семин. Зголошення в Адміністрацію.

На „Рідну Школу“ в Перемишлі з нагоди 25 літ. зїзду абітурієнтів Укр. ґімназії в Перемишлі зложили учасники зол. 93·10 і 1 ам. доляр. З тої-ж нагоди зложив Вп. професор Й. Лісикевич 20 зол., за що Управа складає щиру подяку.

Зредукована урядничка, яка швидко пише на машині прохає не маючи змоги прожити, прийняти її до праці за невеличкою нагородою найкраще в адвоката або в укр, інституції. Зголошення до „Укр. Голосу“ під „Зредукована“.

Подається до відома, що в місце п. Северини Нижанковської, яка з причини недуги зрезиґнувала з дальшого ведення аґенції „Дністра“ в Дрогобичі, зістали установлені нашими заступниками урядники „Народного Дому“ пп. Алексій Угрин і Юліян Панчишин.

До них звертатись просимо у всіх асекураційних справах.

„ДНІСТЕР“
Товариство Взаїмних Обезпечень.

Господаря старшого віком, до веденя малої господарки шукається сейчас. Зголошення до Адм. „Укр. Гол.“

Прийму хлопця до столярської науки. Зголошення Перемишль, Вовче ч. 115 Іван Доротяк.

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
Lwów
BATOREGO 32. Telefon 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонякальні РЕФОРМФОСФАТИ: кістні і мінеральні від 18 до 26% P_2O_5 !!! ТОМАСИНИ: „Кольомета“ — „ЗВІЗДА“ і инші краєві і заграничні СОЛІ поташові і КАІНІТ — АЗОТНЯК — САЛІТРА (ХОЖОВСЬКА) амонові, САЛІТРА хілійська і хожовська — СІРЧАН амоновий, ВАПНО навозове палене і мелене (97% CaO) ВАПНО будівляне. ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO і розп. P_2O_5.

Достава ваґоново і детайлічно по фабричних цінах і на найвиґіднійших услівях кредитових

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Perlat
(GESETZLICH GESCHÜTZT)
радикально нищить блохи, шваби і всякі овади. — 1 пуделко 1 зол.
До набуття в аптиках і дроґеріях
Головний склад:
В. Ґ. Мушинський, Перемишль.

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Др. ВОЛОДИМИР БІЛОЗОР
ординує у внутрішних недугах у Дорі в місяци липни і серпні.

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕПАН ДМОХОВСЬКИЙ
6. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1.
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових.

ДРОҐЕРІЯ
і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого.

Погної на осінь
Сівалки, Молотілки, Трієри,
знамените камінне вугля на осінь
купуйте лише
в Спілці Українських Аґрономів
Кооператива у Львові, вул. Собіського 28.
НАЙЛІПШІ ВИРОБИ Число телефону 37—58.
НАЙНИЩІ ЦІНИ — НАЙДОГОДНІЙШІ СПЛАТИ.
ПОРАДИ БЕЗПЛАТНО! ЦІННИК ДАРОМ!

Аптика і Дроґерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

Др. Остап Прийма
виїхав в наукових цілях за границю і від серпня ординуватиме у Львові, Личаківська ч. 32.

Др. Роман Чайковський,
адвокат,
6. апел. суд. війск. оборонець.
Перемишль, ул. Ґімназіяльна 6.
(біля ОО. Францішканів).

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучення свинь „фосфоліна“
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2.
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.